

Fra Minneapolis til Los Angeles

Af Jan og Judith Bloch-Kjær

Det hele startede under det årlige møde med deltagerne fra Islandsturen i 2013. Jeg blev opfordret til at lave en tur til USA, - da vi jo ligesom var der hvert år. Så det blev det herrens år 2018, hvor jeg arrangerede en tur, og ordnede alle reserveringer og hvad der nu ellers skal være tjek på til sådan en tur. Pludselig blev jeg også gruppens rejseleder, som der ikke var lagt op til fra starten. Derfor var vi en flok der satte kursen mod USA.

Turen gik derover med KLM fra Billund over Amsterdam til Minneapolis, og hjem fra Los Angeles over Amsterdam til Billund. Turen havde jeg lagt fast hjemmefra, med ruter, seværdigheder, overnatninger og med indkøb ca hver 4. dag i de store supermarkeder, som hedder Walmart. Her kan man få næsten alt, selv tøj til "runde" former kan pilles direkte af bøjlen i rette størrelser til både herrer og damer, og så endda til meget rimelige priser, set med danske øjne.

Efter ankomst til Minneapolis og turen gennem Immigration, puha det er altid noget bøvl, havde vi en overnatning på hotel. Da vi rejste sammen, kunne vi kalde os en gruppe, og jeg stod til rådighed for dem der var lidt usikre i "postgangen" gennem Immigration.

Næste dag blev vi afhentet i bus og transporteret de ca. 2½ time til Winnebago Industries Inc. i Iowa. Efter infomøde med orientering om dette og hint, måtte jeg oversætte lidt for nogle, så papirarbejdet blev ordnet korrekt, da det foregår på engelsk. Derefter fik vi udleveret en camper pr. par til den endelige tur. Jeg havde valgt at turen skulle slutte i Los Angeles, så vi fik campere, som havde denne by som destination. Alle var spændte, for vi vidste ikke hvilke modeller vi fik at køre i, men vi fik campere fra størrelse 27 til 31 fod. Et enkelt par var lidt nervøse over den store camper, men fandt de næste dage hurtigt ud af, at der var gode køreegenskaber. Dog mente de, at det var tæt på at være, som at kørte rundt med en hotellejlighed med det hele. 😊

Så var vi ligesom i gang!

Resten af den første dag gik med at få pakket ud, få sig indrettet, købt ind og køre til den første overnatningsplads. Herefter fulgte nogle dage hvor der var kørsel gennem det amerikanske landskab, og alle blev som sagt fortrolige med camperen i disse dage.

Elk Horn

Vi besøgte byen Elk Horn, hvor brdr. Price fik serveret æbleskiver med medisterpølse, under den årlige "Tivoli Fest". Det fik vi dog ikke! Der var så heller ikke "Tivoli Fest" mens vi var der. Men vi oplevede at folk var stolte over deres aner til Danmark. Den lokale avis mødte op, og vi blev fotograferet foran alle camperne, lidt sjovt, at en flok danskere kan lave sådan et ståhej overthere.

Byen blev grundlagt i 1901, men de første bosættere var Christian Jensen og hans kone Marie, som var der allerede i 1868. Byen kaldes også "Denmark on the Prairie".

I Elk Horn har de også en gammel mølle, som er hentet i Nr. Snede i 1976, den var ved at blive renoveret, så vingerne var midlertidig afmonteret. Vi besøgte også byens kirkegård, hvor der lå rigtig mange med danske "sen"-navne. Det var næsten ligesom at gå på en dansk kirkegård, og tanken om, at de mennesker der lå her havde talt dansk, stod lidt i kontrast til, at vi ikke mødte nogen der gjorde det nu.

Ellers havde vi en del stop på vores tur videre. Og vi forsøgte at holde pauser ca. hver anden time, så folk kunne få strækket benene, komme på toilet, få en kop kaffe, en bid brød eller måske en lille lur. Dette holdt vi på hele turen, og ellers gjorde jeg, hvad jeg kunne, for at alle kunne være med på alle måder, samtidig med, at vi havde en plan der skulle overholdes i forhold til reserveringer.

Rocky Mountains

Da turen gik over Rocky Mountains, blev der holdt flere gange for at nyde de flotte udsigter. Vi nåede op i over 3300 m højde, så der blev pustet lidt over at bevæge sig, man kunne nok mærke, at man kom fra et fladt land med kun "Himmelbjerget" at forcere. En af deltagerne holdt helt op med at ryge, mens det stod på, det gik dog over igen, da vi kom ned i lavere højder. Jeg havde valgt at vi kørte udenom Denver, da turen nord om byen, har nogle smukke udsigter. Desværre er maj måned for tidligt til, at vi kunne komme helt op at køre i det alpine område. Der var stadigvæk sne.

Arches National Park

Næste store seværdighed var Arches National Park, hvor vi delte os ved indkørslen, for lettere at få mulighed for at finde P-pladser og ellers nyde dagen og stedet, som vi hver især havde lyst.

Arches er en del af Colorado Plateau, en "høj ørken" region, der oplever store temperaturudsving, nogle gange over 40 grader på en enkelt dag. Man kunne sagtens have brugt mere tid her, men alle fik en god dag, med mulighed for at holde og gå rundt, ved de steder man ønskede.

Alle mødtes derefter på den bookedede campingplads tæt ved parken om aftenen, og så gik snakken om hvad vi hver især havde set, og der var mange øjne, som havde set noget forskelligt, så der fik man en helt ny oplevelse, udover det, man allerede selv havde set. Alle fik tilberedt noget mad, enten over grillen eller på anden måde. Vi spiste ved langbord, som alle de øvrige dage, hvor det havde været muligt, og hyggede os resten af aftenen udenfor i det gode vejr, indtil vi sad i mørke, kun med lyset fra camperne i nærheden. Men hvor vi nød det – det var livet det her.

Bluff Fort

Dagen efter fortsatte vi forbi Bluff Fort mod Monument Valley. Vi stoppede ved Bluff Fort, som er et historisk sted. Med danske øjne er stedet interessant, da en af grundlæggerne er dansk, nemlig Jens Nielsen og familie. Man har bl.a. rekonstrueret familiens første hytte, og man kan også få oplæst nogle historier, i dette tilfælde endda på engelsk med dansk accent, det er nemlig efterkommere af de oprindelige bosættere der har indtalt det. Stedet fortæller på en god og informativ måde om nybyggernes tur igennem et uvejsomt område og deres møde

med indianerne og livet derude. Det skal også nævnes, at personalet er meget søde, vidende og hjælpsomme. De står på spring på en god måde, for at fortælle. Det er utroligt at det er gratis at besøge stedet.

Monument Valley

Monument Valley, her skal vi holde stille to nætter. Vi boede på en campingplads, som er ejet af Navajo Indianerne. De fleste meldte sig på en tur rundt i området, en tur som ikke er muligt i en camper med mindre den er terrængående. Det blev en rigtig god tur, hvor vi kom rundt, og nærmest følte, at lige om lidt ville der være cowboys eller indianere – nå ja, det var en Navajo-indianer som var vores guide 😊. Det hele sluttede med at vi så solnedgangen, som var utrolig smuk her ude i det "røde" landskab. Vi var noget støvede da vi kom retur, men ikke mere end et bad kunne klare, og alle var mætte af de indtryk den ca. 3

timer lange tur havde givet os. Alle gik tidligt i seng den aften, der skulle soves igennem, så man var klar til næste dag. Det var nu heller ikke lige vejr til at sidde ude, da der blæste en heftig vind, så godt, at alle var trætte efter turen.

Det er Colorado-plateauets specielle geologi, der gennem millioner af år har været med til at skabe det helt særlige landskab i Monument Valley. De mange klippemonumenter er opstået i takt med, at vind og vejr har fået de blødere materialer som jord og ler til at erodere væk, således, at kun de mest hårdføre klipper

er blevet stående tilbage. Monument Valley har altså oprindeligt været fladt, og jordoverfladen har ligget i niveau med, hvad der nu svarer til højden på de højeste tilbageværende klippetinder.

Grand Canyon

Turen gik nu til Grand Canyon National Park, hvor vi også skulle holde i 2 nætter. Det var lykket at få plads til alle inde i nationalparken, og det er en oplevelse i sig selv, at holde inde i skoven. Der bliver mørkt, meget mørkt, og en lommelygte er uundværlig hvis man vil bevæge sig udenfor efter mørkets frembrud. Der er store chancer for at se hjorte gå rundt mellem de camperende, og det i sig selv er specielt. Alle har et bål sted, og rigtig mange bruger det, så når det er blevet mørkt, kan man se alle bålene rundt omkring, og lidt bålugt må man så finde sig i. Det giver sig selv, at der er mulighed for at lave mad over bål, og det er altid spændende, så selvfølgelig skal det afprøves, det smagte for øvrigt fortrinligt.

Igen har vi hver især en hel dag til egen rådighed, til at gøre lige hvad man vil. Men det er et must at tage de gratis busser i parken, som kører hele tiden, for at se alle de fantastiske udsigter. At gå nogle af turene "trails", som faktisk alle er asfalteret, så der er godt underlag at gå på, er også en fin ide. Hvis man tager helt ud til yderpunkterne og står af bussen, kan man sagtens opleve at have hele naturen for sig selv, når man går tilbage på en af stierne, kan stærkt anbefales. Så igen kan man tilrettelægge tiden, som man selv ønsker. Så alle fik lidt tid for sig selv, uden at skulle være sociale, hvis man gerne ville det.

Med en længde på 446 kilometer, en dybde på op til 1,6 kilometer og en bredde på 15 kilometer på det smalleste sted, er Grand Canyon en af USA's største turistmagneter. Men absolut også et sted man besøger. Udsigterne er så storslåede, at man næsten tror det er løgn, og vejret viste sig fra sin allerbedste side.

Grand Canyon er skabt af Colorado-flodens strøm, der gennem millioner af år har boret sig længere og længere ned i undergrunden. Oprindeligt har flodlejet ligget i niveau med det omkring liggende plateau på begge sider af kløften.

Lake Powell

Turen går nu videre til Lake Powell. Lake Powell er den næststørste, kunstige sø i USA, og et fantastisk rekreativt område, hvor det klare bløde vand omkranses af smukke, bløde sandstensklipper. Området er også kendt som Glen Canyon, USA's glemte nationalpark, og netop de bløde sandstensklipper vidner om, at der før man anlagde den kunstige sø, også har været et spektakulært landskab med sandstensformationer, kløfter og klippebuer. Glen Canyon nåede dog aldrig at blive

erklæret Nationalpark, før det blev vedtaget at bygge en dæmning og oversvømme det hele i 1969.

Vores første stop er Horseshoe Bend. Der er ca. et kvarters gang fra parkeringspladsen, noget af det er lidt terræn over klippebund, dog uden at være alt for besværligt at gå på. Det opvejes dog af det flotte syn, og lidt skræmmende, da der ingen gelænder er. Det gippede noget i én, når folk gik helt ud på kanten for at tage selfies. Det skulle jeg nok lade være med, det var rigeligt, at se andre gøre det.

Igen havde vi to overnatninger, så der var en hel dag til rådighed, som kunne bruges, som de enkelte havde lyst til. Man kunne tage på en sejltur på Lake Powell, hvilket vi valgte. Nogle fik også tid til at besøge dæmningen, som jo er årsagen til at Lake Powell eksistere.

På grund af varmen var der ikke nogen, som valgte at se Antelope Canyon, som også lå tæt ved campingpladsen.

Efter disse to dage, hvor både camper og chauffør forhåbentligt fik hvilet, ud gik turen videre til National Parken Bryce Canyon. Vi var stadigvæk velsignet med godt vejr, og vi havde ikke på noget tidspunkt haft regn eller andet mindre godt vejr, og det så ud til at det bare blev ved og ved.

Bryce Canyon

De står side om side så langt øjet rækker, de slanke, røde klippesøjler i Bryce Canyon, og peger deres spidse tinder op mod himlen. Bryce Canyon i det sydlige Utah er et sælsomt og unikt landskab.

“Et helvedes sted at miste en ko!”. Sådan skulle en af de første mormoner have udtrykt sig, da han første gang så Bryce Canyons røde klippesøjler.

Før de hvide nybyggere ankom, var her Paiute indianere. De troede at de mange hoodoos var forstenede onde mennesker.

Bryce Canyons smukke landskab midt på Colorado Plateauet er opstået gennem millioner af år, hvor vind og vejr har fået det mest porøse materiale til at erodere væk, mens de hårdeste strukturer er blevet stående tilbage. Det med erosionen er åbenbart et gennemgående tema i det vi har set indtil nu!

Også i Bryce Canyon kører der gratis busser, som man bare hopper af og på. Så man kan nå rundt og se alle udsigtspunkterne. Det er også her muligt at gå fra et punkt til et andet, ligesom det er i Grand Canyon, dog er underlaget knap så godt. Der findes også nogle trails, hvor man kommer mere ud i området, hvis man ønsker det. Vi valgte alle at bruge busserne, og så gå nogle af de korte ruter langs kanten, så vi kunne nå hele turen rundt, pga vores begrænsede tid. Vi skulle videre og nå frem til Zion Canyon Campground for overnatning denne aften.

Zion Canyon

For at komme ind i Zion Canyon, fra den vej vi kommer, skal man igennem en tunnel, hvor man som "oversize" køretøj betaler et gebyr, for at få trafikken stoppet fra den anden side. Tunnelen er kun høj nok midt på, til at man i camper kan køre igennem, så det skal foregå midt på vejen. Selve turen op til tunnelen er en virkelig flot tur, måske lidt smal nogle steder, men der er ingen der kører ræs, så det var ikke noget problem. Alle tog hensyn til hinanden, og nød den flotte tur.

Zion Canyon er opstået gennem millioner af år, ved at en sideflod til Colorado River har slidt sig ned gennem klippepartierne og blotlagt de røde klippesider. Canyonen er smal med høje klipper hele vejen rundt, og inderst inde er der ikke længere plads til vejen, lidt længere oppe slutter naturstien også. Det laveste punkt ligger i 1128 meters højde og det højeste i 2660 meter. Zion Canyon opleves fra bunden af Canyonen, og da de første mormonske nybyggere i 1850'erne opdagede kløften døbte de stedet Zion, som betyder "Himlen" på mormonsk.

Igen i Zion Canyon kører der gratis busser, og vi benyttede dem alle til at komme rundt i den ca 10 km dybe canyon, for at se de forskellige steder, inden turen gik videre til næste stop, som var nogle nætter i Las Vegas.

Las Vegas

En gennemført fejlplaceret by, kan man vist godt sige om Las Vegas, der er et absurd sceneri placeret et fuldstændigt grotesk sted, naturen, klimaet og geologien taget i betragtning.

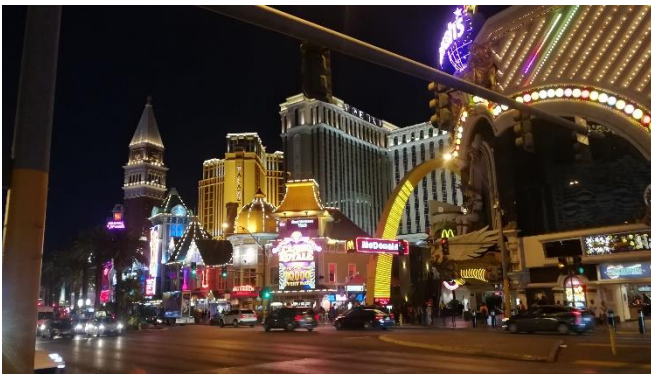
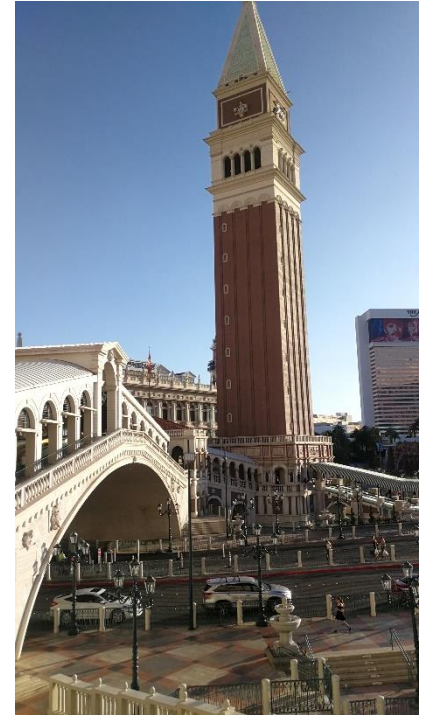
Byens skyline dukker op af varmedisen efter flere timers kørsel gennem den varme og ubarmhjertige Mojave Ørken. Las Vegas er et ægte fatamorgana i Nevadas gølge ørken.

Byen kan takke en række enkeltstående begivenheder op gennem det 20. århundrede for sin eksistens. Først og fremmest legaliseringen af spil og kasinodrift i Nevada i 1931. Men helt frem til midten af 1930'erne var Las Vegas stadig ikke andet end en forblæst flække midt i ingenting. Byggeriet af Hoover Dam fra 1929 til 1935 og opdæmningen af Colorado floden var lige den vitaminindsprøjtning, Las Vegas havde brug for. Depressionen i 30'ernes USA fik masser af mænd til at rejse vestpå og få velbetalte job som

byggearbejdere ved Hoover Dam. Når disse arbejdere holdt fri, tog de til Las Vegas.

Kasinoer skød op, barerne havde kronede dage og der stod

letlevende damer på hvert et gadehjørne. Under 2. verdenskrig var Las Vegas det perfekte sted at tage hen, når krigens strabadser skulle lidt på afstand.

Op gennem 60'erne og et stykke ind 70'erne var det i praksis mafiaen, der styrede Las Vegas. Enorme kasinohoteller skød op, og sorte penge blev vasket hvide. I 1990'erne blæste der nye vinde over Las Vegas, nu skulle byen være familievenlig. I dag er byen vendt tilbage til det velkendte koncept som syndens by - alt er tilladt, og heldigvis for amerikanerne bliver de fleste eskapader inden for bygrænsen, for som amerikanerne siger: "What happens in Vegas, stay's in Vegas!"

Så med det in mente begav vi os på tur til "The Strip", nogle havde store planer om at vinde millionerne ved spillebordene, okay mindre kunne nok gøre det, men det var oplevelsen i sig selv!

KOA-campingpladsen, som vi boede på, samarbejder med Sam's Casino, som ligger ved siden af, og herfra kunne man flere gange om dagen komme frem og tilbage med en gratis bus ind til Harrah's, som ligger midt på "The Strip". Det var jo meget praktisk, for så kunne man gå rundt og se de forskellige kasinoer. Vi fik ømme tæer, og sved på panden. Men hvor var alt dog overdrevet, så meget, så man tog sig selv i ligefrem at stoppe op, og bare glo fuldstændig uhæmmet. Der var mennesker alle vegne, i alle

mulige udformninger og påklædninger, eller nærmest mangel på samme. Hver gang man troede, at nu kunne det ikke blive mere vildt, så gik man rundt om et hjørne, eller ind af en dør, og tabte igen underkæben. Jow - vi var vist "kommet ind med 4-toget"! Det her var da godt nok noget andet end lille Danmark.

Vi havde også en fødselar på holdet, og dagen i Las Vegas blev fejret fra morgenen af, med at champagnepropperne sprang, og det kunne ikke siges, at være mere i denne by's ånd.

Nogle spiste i Sam's Casino's, og det kan stærkt anbefales, der er en udmærket buffet til rimelige penge, tænderne løber helt i vand bare ved tanken. Vi erfarede også, at der var bedre mad på Sam's Casino end inde på "The Strip", så det må siges at være en win-win, nu når vi boede nabo dertil.

Efter det hæsblæsende besøg i Las Vegas, fortsatte turen mod Los Angeles, og man kan vel ikke sige "Det Vilde Vesten" uden at besøge en cowboyby.

Calico Ghosttown

Byen var i gamle dage en stor guldgraver by, og man har forsøgt at bevare de gamle bygninger. Byen blev grundlagt i 1881, da der blev fundet sølv i Calico Mountains. Sølvfundet viste sig at være det største nogensinde i Californien, og i løbet af kort tid, var der opstået omkring 30 sølvminer med tilsammen over 800 km minegange. Byen blev anlagt for og af minearbejderne, og kort efter sølvfundet havde den over 1.200 indbyggere. I midten af 1890'erne faldt sølvprisen, og det kunne ikke længere betale sig at udvinde sølvet, hvilket betød, at de fleste forlod byen. Nogle få hundrede blev tilbage, og arbejdede i de nærliggende boraksminer. I 1907 ophørte udgravningen af boraks, og efterhånden blev byen helt forladt, deraf navnet Ghosttown.

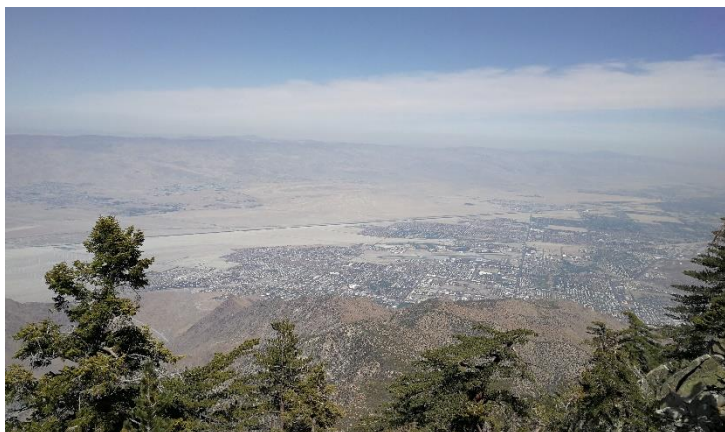

Efter en varm omgang i den gamle cowboy-by, hvor alle gik rundt og kikkede hver især, overnattede vi på en nærliggende campingplads. Her benyttede nogle sig af poolen, da der var ret varmt. Men som aftenen skred frem blev temperaturen helt menneskelig, så endnu en aften blev nydt i det fri.

Nu nærmede turen sig snart sin afslutning, men vi havde lige én seværdighed mere, som skulle nås.

Aerial Tramway

Vi skulle da en tur op med verdens største roterende svævebane. Den går fra Palm Springs nærmere betegnet fra Coachella Valley og op på toppen af San Jacinto Peak i 2596 meters højde. Den blev åbnet i 1963, og den roterende del blev tilføjet i 2000. På en klar dag kan man mod nord se op til 320 km væk og mod øst og vest er det muligt at se 121 km væk. Det er imponerende at stå deroppe og se den fantastiske udsigt, og folk knipsede løs. Alle skulle fotograferes med den formidable udsigt i baggrunden.

Efter denne sidste oplevelse gik det mod Los Angeles, hvor vi kørte igennem en vindmøllepark. Der var vindmøller så langt øjet rakte.

Når man kører fra Palm Springs mod Los Angeles, er der en slags dal, som nærmest virker som en vindtunnel. Det blæste gevaldigt og chaufførerne holdt lige lidt ekstra godt fast i rattet, for man kunne sagtens mærke det i camperne, hvor vinden havde noget at skubbe på, med de store flader. Denne vind blæser faktisk altid her, så det forklarer den tætte bestand af vindmøller.

Det blev lidt udfordrende da vi nåede Los Angeles, at holde sammen på alle mand/campere. Men det lykkedes, og alle kom sikkert frem til den sidste campingplads, hvor det nu stod på pakning af kufferter og rengøring af bilerne, inden vi næste formiddag skulle aflevere dem, og flyve tilbage til Danmark. Turen var slut, og der blev behørigt sat punktum, ved at der var et stort fyrværkeri fra Disneyland, som vi boede nabo til. Alle mente, at det simpelthen var perfekt at slutte på denne måde, for turen i sig selv, havde været en oplevelse, med det ene "fyrværkeri" efter det andet, med alle de fantastiske oplevelser vi havde haft.

Mine beregninger mht en samlet pris for hele turen, kom også til at holde stik, den landede på de ca. 41.000 kr for 2 personer for hele molevitten, lige ned til den mindste knappenål, der var blevet købt. Det selvfølgelig set ud fra, at jeg havde lavet alt mit arbejde gratis, og at vi selv var med som almindelige deltagere.

Det blev sagt af deltagere: "Hvordan pokker kunne du vide hvor mange penge vi ville bruge?" og "Hvornår laver du næste tur?"